ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД ДРУГИ

Ч. 248 (13.793). Львів, понеділок 17. вересня 1934. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. РІК LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бенеш переговорює з Літвіновом.

ЖЕНЕВА, 15. 9. ПАТ. Урядуючий предсідник Ради Ліги Націй мін. Бенеш у товаристві французького делегата Масілія удався пополудні з околицю Женеви, щоб обговорити з комісарем Літвіновим тексти запрошення і совітської відповіди в справі вступлення Совітів до Ліги Націй.

Совіти пруться в члени Ліґи Націй.

ЖЕНЕВА, 15. 9. ПАТ. „Ле Насіон" повідомляє, що три совітські експерти, які прибули з комісарем Літвіновим, передали вчора французькій делегації проєкт відповіди Совітів на запросини, які мають їм вислати. Часопис стверджує, що проект позволив би швидко й успішно закінчити переговори в справі приступлення Совітів до Ліґи Націй. Нормальна процедура приняття нового члена Ліґи буде зберігатися.

Крівавий страйк в Америці.

ВАШИНГТОН, 15. 9. ПАТ. Федеральна влада висилає дальше допомогу задля змішнення відділів поліції та війська в північній Кароліні. Кріваві події і смертні бійки тревають далі. В місцевості Конкорд підчас сутички зі страйкарями згинув один вояк національної гвардії, яка слізними бомбами і багнетами пробувала виперти робітників з фабрики. До подібних подій прийшло теж у Фает і Меріленді.

ВАШИНГТОН, 15. 9. ПАТ. Страйкова ситуація загострюється. Страйковий комітет звернувся з палким зазивом до транспортових робітників, щоби станули з допомогою, припинивши всякі транспорти ткацьких виробів та імпорт бавовни зі Зл. Держав.

КІЛЬЧАСТІ ДРОТИ НА ВУЛИЦЯХ.

НЮ-ЙОРК, 15. 9. ПАТ. Завдяки енергійним розпорядкам влади минула ніч у Вунсакет пройшла спокійно. Вулиці, що ведуть до фабрик, огороджено кільчастим дротом. Багато крамниць ограблено. На вулицях видно багато перевернених і знищених вантажних авт. Поліція арештувала 40 грабіжників.

Wyciąg z protokolu wspólnego posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie, w składzie wiceprezes S. O Malicki, jako przewodniczący, S. O. Będaszewski i S. O. Michale jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 239 czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów, dnia 8 września 1934 do Sygn. VI. I. Pr. 436/34, na posiedzeniu niejawnem w dniu 12 września 1934 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 7 września 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dilo" Nr. 239 z daty Lwów, dnia 8. września 1934 zawierającego: 1). w artykule pt.: „Kudy majut dітysia ukrainśki maturysty" — a) słowa: „Najszyrszych rozmirach" — oraz b) w ustępie od słów: „szczo możut" do słów: „protekcіjeju", c) w ustępie od słów: „Ukrainśkoji molodi", do słów: „dopuskajut", d) w ustępie od słów: „pohrożujuczy" do słów: „represiamy" — znamiona wystepku z art. 170 k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862. Dz. p. p Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu szerzenie nieprawdziwych wiadomości o położeniu młodzieży ukraińskiej w Polsce, oraz o jej możliwościach zarobkowych z zamiarem zaniepokojenia bezpieczeństwa publicznego. Według §§. 487, 489 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione i rzewodniczący: B Malicki w. r. Protokulant: Kosiński w. r. Za zgodność: Janowicz kier. sekret.

Український підхід
до міжнародніх подій.

Львів, 11. вересня 1934.

Ставлючись легковажно до всього, що українське, тимбільше легковажить собі не лише польська широка публика, але й найвідповідальніший польський політичний світ питання причасности українців до справ міжнародньої політики. Нічого дивуватися: якщо величезна більшість поляків вдовольняється переведеною зовнішньою механічною польонізацією краю, про якого характер мають свідчити польські вивіски на залізничих двірцях і всіх державних та громадських установах, якщо у найбільше суттєвих внутрішніх краєвих справах українці не рахуються, то тим більш оправданий той польський погляд на вартість українського чинника у міжнародніх справах. Формально цей погляд випливає із заложення, що тільки нарід державний, який розпоряджає закордонно-політичним апаратом, може безпосередньо брати участь у міжнародньому політичному житті, кожний інший може щонайвище посередньо, відповідною писаною чи устною пропагандою, впливати на прилюдну опінію державних народів і на чужинців, які мають безпосередній вплив на хід міжнародніх подій. Очевидно, що свідомости такої своєї скромної ролі, до якої зіпхнула українців програна українсько-московської і українсько-польської війни, не тратять і самі вони, українці. Що більше, ми нпр. виступаємо проти тих одиноких земляків, які не здають собі справи, що: 1) українська проблема є обєктом у тому найширшому розумінні, що входить в орбіту чужих інтересів і може бути актуалі-

зована на міжнародньому форумі лише через її залежність від отих чужих: великодержавницьких інтересів і 2) що ми мусимо рахуватися з деякими сучасними і будучими закордонно-політичними фактами, на яких вирішення не маємо найменшого вливу (напр. факт польсько-німецького порозуміння, чи ев. вибух японсько-російської війни) і до тих фактів пристосовувати свою всеукраїнську тактику. Ріжниця між нашими й польськими поглядами на міжнародню вартість українського чинника у тому, що сусіди наші не вірять (а радше зовсім над цим не призадумуються, обмежуючись виключно до того, що все розкошуються істнуючим станом, як його зафіксував ризький мир) у якунебудь міжнародню українську вартість, мик найглибше переконані і віримо, що так, як ніякий мир в історії світа, так само і той останній не є вічний, що істнують найповажніші причини, наслідком яких підстави того мира крихкі, та що врештою незалежно від територіяльного стану Польщі відносини на Сході Европи підлягатимуть ще поважним змінам: і саме тоді, у процесі тих змін, ми, українці, будемо чинником активно-політичним, який просто може рішити про обличчя Сходу Европи.

Ось у чому полягає наш „ревізіонізм“, ось чому ми ворожі всякому „засадничому антиревізіонізмові“ і французькому і ендецько-польському і московському. Ось чому теж ми цікавимося закордонно-політичними подіями не лише з ґазетно-інформаційного обовязку, але і з огляду на сутні всеукраїнські національно-політичні інтереси.

Невідомо, чи саме плинкість нинішніх міжнародніх відносин, всупереч усім спробам петрифікувати їх, чи збільшене зацікавлення українського загалу міжнародніми подіями, яке доказує зріст свідомости залежности найближчої нашої будуччини від ходу світових подій, — досить, що при всьому легковажному відношенні до українства польська сторона починає поволі цікавитися українськими голосами про міжнародні події. Остаточно можнаб не дивуватися „Бюлетинові польсько-українському“ (ч. 35, ст. п. н. „Збіжні інтереси“), який є органом, що спеціяльно слідкує за всіми проявами українського життя, але ось маємо перед собою чи-

сло ендецького „Курієра Львовского“ (з 11. ц. м.) з великою статтею п. н. „Українське дзеркало міжнародньої політики“. І без огляду на характер того часопису і його нотορійно відоме становище супроти всього, що українське, мусимо признати, що назагал поміченя автора тієї статті є правильні.

Отже правдою є, що українці, не маючи ніяких територіяльних спорів з Німеччиною і не будучи з боку німців на ніякому відтинку загроженими у своїй національній екзистенції, не мають тих причин до германофобства, які можуть мати напр. поляки (ті, що вірять в німецьку небезпеку і не вважають можливим усунути предмет спору мирним шляхом, через вирівнання претенсій на іншому полі). Правдою є теж, що українська політична думка може рахуватись конюнктурально і з німцями, тому, що німці є саме тим першим західно-европейським народом, з яким українці не мали впродовж своєї історії таких спорів, як нпр. з двома слязянськими побратимчими народами; приходить до цього безперечний вплив німецької культури, зате відпадає все те, що могло би дійсно вплинути на сліпе чуттєве „фільство“, якого всупереч ендецькому трафаретному твердженню в українців нема, бо його місце заступає обективізм і критицизм (1918 рік, Рапалльо і його наслідки, москвофільство „курляндських баронів“ і т.д.). Однак, не вважаючи на всі ті психольогічні дані й історичні пригадки, реальна всеукраїнська політична думка не може легковажити собі факту, що Німеччина є теж першою державою, яка у своїй засадничій ідеольогії поставила боротьбу з комунізмом, у формах і розмірах, яких не знав і італійський фашизм, та що перша держава, якої чільні політичні діячі отверто висунули у своїх творах концепцію розбиття Росії. Про це була вже у нас мова нераз.

Нині можна потвердити поміченя „Курєра Льв.“, що „на перший плян українська пре-са висуває не лише факт пояремлення Совітами України, але також справу оборони европейської культури перед руїнницькою доктриною комунізму, яку репрезентує Совітська Росія“. Те слушне поміченя можна льогічно поширити: **наше становище до поодиноких міжнародніх сил залежить від становища тих сил до большевизму і панрусизму.** Цілком ясно, що з того погляду японсько-большевицький конфлікт є для українських інтересів незвичайно корисний і всі українські симпатії та бажання є по стороні Японії. Тому обмежувати українців до твердження, що вони, мовляв, „ставлять на німців“ — це звужування і упрощування справи: українці „ставлять“ на ворогів російського большевизму, який нині у відношені до українців є тотожній з панросійською імперіялістичною ідеольоґією. Ясно, що мусимо вважати нинішню французьку політику ворожою українським інтересам і тому терпеливо вичікуємо моменту, коли вона закінчиться повним фіяском: віримо в те, бо не віримо в можливість кооперації на довшу мету поміж державами, яких ціле ідеольоґічне заложення, ціла історична місія і навіть шкурна власна екзистенція находиться на протилежних бігунах. Історія має подібні моменти, знає прецеденси й анальоґії. Але не стоїть на місці і так, як гарматне стрільно з тої самої гармати ніколи не поцілить двічі у те саме місце, так само ніколи не повторяються історичні детайлі. Могла республиканська Франція приязнитися з царською Росією, але не може демократична Франція і Англія та націоналістична Італія приязнитися з большевицькою Росією, бо змінилися в міжчасі підстави, на яких спираються держави, змінилося значіння державної ідеольоґії і великих течій, що творять та перевертають держави. Тому вважаємо невідхильними банкротами тих державних діячів, які оперують старими катеґоріями передвоенної кабінетної дипльоматії.

Очевидно, що самостійна українська політична думка, признаючи українсько-московські взаємини центральною проблемою, не може ставитись ворожо до тих польських закордонно-політичних ходів, які ослаблюють міжнародню позицію Совітів, так само, як найрішучіше поборюємо і будемо поборювати ві[...]

ФЕЙЛЬТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 17. ВЕРЕСНЯ 1934.

АРТУР ШНІЦЛЕР.

Сліпий Джеронімо.

(Переклала *Олена Яворівська.*)

Сліпий Джеронімо встав з лавки і взяв до рук ґітару, що лежала на столі побіч склянки з вином. Він почув далекий ґуркіт перших возів. Перейшов наосліп добре знану дорогу до відчинених дверей і війшов на долину по вузьких деревляних сходах, на подвіря. Його брат йшов за ним і оба станули зараз коло сходів, обернувшися плечима до стіни, щоби забезпечитися перед зимним та мокрим вітром, що вдирався через отворену браму й віяв по мокрім брудній землі.

Всі вози, яких дорога вела через провал Штільфсер, мусіли переїзджати сюди тією понурою брамою старої коршми. Для подорожніх, що їхали з Італії до Тиролю, був тут останній постій перед горами. Ніщо не запрошувало тут до дальшого побуту, бо дорога йшла саме досить низько між голими горбками й не було гарного краєвиду. Сліпий італієць та його брат Карло, були півчас літніх місяців тут наче дома.

Приїхала почта, а далі й інші вози. Подорожні, окутані коцами та плащами, здебільша не рухалися зі своїх сиджень, інші висіли й проходжувалися нетерпеливо сюди й туди у брамі. Ставало чимраз пога初ніше; зимний дощ на добре розпадався. Здавалося, що по гарних та теплих днях надійшла ненадійно та за скоро осінь.

Сліпий співав та пригравав собі на ґітарі: співав перериваним, деколи захриплим голосом, як звичайно, коли напився. Від часу до часу підносив голову в гору з висловом якогось благання. Але риси його лиця з чорними заростом і посинілими устами зовсім не змінялися. Його старший брат стояв побіч нього майже непорушно. Коли йому хто кинув гріш до капелюха, дякував, кланяючися і дивився якимсь скорим блудним поглядом в лице жертводавця. Але зараз відвертав очі майже боязко й таксамо, як його брат, дивився бездушно в простір. Здавалося, начеб його очі соромилися світла, якого мали доволі, а з якого не хотіли ні промінчика подарувати братові.

— Принеси мені вина, — сказав Джеронімо і Карло пішов слухняний, як звичайно. Коли він ішов сходами вгору, Джеронімо почав знову співати. Він уже віддавна перестав зважати на те, що співає, тому міг добре все запримітити, що побіч нього діялося. Тепер чув близько себе два молоді голоси, які щось шептали. Він думав, кілько то разів тих двоє перейшло вже ту дорогу туди й назад; бо тому, що був сліпий та здебільша підпитий, здавалося йому нераз, що день у день ті самі люди переходять сюди, раз із півдня на північ, то знову з півночі на південь. Тому знав він ту молоду пару вже здавна.

Карло зійшов на долину й подав братові склянку вина. Сліпий випив; звертаючися до молодої пари сказав: „Ваше здоровля, панство!“

— Дякую — відповів молодий мужчина; однак жінка відтягла його на бік, бо їй ставало ніяково від того сліпого.

На подвіря заїхав віз з досить голосним товариством: батько, мати, троє дітей і їх учителька.

— Якась німецька родина, — шепнув Джеронімо до брата.

Батько дав кожній дитині гріш, і кожне могло його само вкинути в капелюх бідака. Джеронімо дякував, за кожним разом кланяючися. Найстарший хлопчик глянув з боязкою цікавістю в лице сліпого. Карло приглядався хлопцеві. Коли бачив діти в тім віці, завсіди мусів думати про те, що Джеронімо саме був такий, як трапилося те нещастя, через яке він осліп. Він пригадував собі дуже точно той нещасний день ще й нині, хоч було це вже двацять літ тому. Ще й нині звенить йому в ухах пронизливий крик, з яким малий Джеронімо впав на траву; ще й нині бачить, як сонце освітлювало білий мур городу й чув недільні дзвони, що саме почали грати. Він бавився стрілою і ціляв в ясень під муром городу, як це робив нераз, і коли почув крик, зараз подумав собі, що мусів скалічити малого брата, що саме біг туди. Кинув стрілу, вискочив через вікно до городу та припав до братчика, що лежав на траві, закриваючи лице руками і ридаючи голосно. По лиці та шиї з правого боку текла кров. Саме тоді надійшов і батько з поля малою фірткою в город і так клячали вони оба порядом ридаючої дитини, не знаючи, що робити. Збіглися сусіди; старій Жанеті вдалося перший відтягнути малому руки від лиця. Надійшов коваль, що в нього Карло термінував; він розумівся трохи на лікуванні і сказав зараз, що праве око пропало. Лікар, що вечором приїхав з Посківо не поміг уже нічого. Що більше, почав побоюватися, що й лівому оку загрожує небезпека. Ну, й сказав правду. Рік пізніше малий Джеронімо зовсім осліп. Спершу всі пробували вмовити в нього, що за якийсь час вилікується і він вірив у це. Карло, що знав правду, блукав тоді днями та ночами по дорозі поміж горбами, вкритими виноградом, то знову по лісі і вже хотів покінчити зі собою. Але священик, якому все розказав, повчив його, що обовязком його є жити і своє життя присвятити братові. Карло зрозумів, що так і треба зробити. Велике співчуття огорнуло його. Його біль меншав лише тоді, коли міг він бути при сліпім браті, коли міг гладити його волосся, цілувати чоло, оповідати йому ріжні пригоди, або провадити в поле поміж виноградники. Як лише трапилося те нещастя, лишив кузню та свою працю, бо не міг розлучитися з братом, а потому, хоч батько журився й все наганяв його до роботи, не міг уже працювати.

(Даль буде.)

тримування русофільських течій на галицькому терені, — не виходючи одночасно з дива, як можна погодити таку внутрішню політику з суперечною зовнішньою!

Нічого теж кепкувати собі з недавніх радянофільських настроїв галичан. Ніяка політична думка не формується без зигзаків і потрясень, тим більше серед народу, який зазнав такого потрясення, як українці в рр. 1914-23. Перейти за десять літ шлях від майже етнографічної маси до соборницької держави і назад до поділу поміж чотири чужонаціональні державні території з обовязком боротися за свою мову, школу і церкву — це трагічний процес, який не може залишитися без впливу і на процес всенац.-політичної думки. З історичної перспективи галицьке радянофільство було епізодом, прикрим, але може й необхідним, як необхідною буває часами защіплювана протихоробова гарячка. У нас радянофільство було заразою, що виринула на грунті політичних відносин, підтримувана найдбайливіше всіми російськими чинниками. Але тимбільшою українською заслугою є те, що український організм цю заразу переміг, тим більшим доказом, що політ.-примітивізм уступає місце політ. зрілости. У 1917-21 і пізніше, у роках „українізаційної“ політики на В. Україні радянофільство теж було у наддніпрянських масах сильною, а в часах активної і збройної війни з Росією найбільш руїнницькою течією. Нині залишилися з неї хіба яничарі, виховані вже змалку у дусі „совітської цивілізації“, — зрештою панує на всіх українських просторах ненависть до Москви і її режиму.

Нашим завданням є найпильніше стежити за розвоєм міжнародніх подій, у свідомості, що кожний новий міжнародній конфлікт мусить обхопити европейський Схід і — мусить тейби автоматично актуалізувати українську проблему. Очевидно, у нашому інтересі лежить, щоби тих сил, які стануть у тому конфлікті по протисовітському боці, було якнайбільше і щоби вони якнайкраще здавали собі справу з ваги української проблеми, як чинника східно-европейської стабілізації та носія західньої культури на Сході Европи.

Окремою проблемою є те, щоби ми самі, всі українці на землі суші, здавали собі справу, що у тому найближчому — неминучому — міжнародньому конфлікті знову рішатись буде українська доля, доля всіх українців, не лише одного кусня національних земель, і щоби ми були так до того менту політично й організаційно приготовані, щоби справді могли в ньому відіграти найактивнішу ролю та перейти з предмету у підмет міжнародньої політики.

Відповідь на відповідь.

Посол Гринь Тершаковець до о. д-ра Василя Масцюха, пароха в Горожанні Великій.

Отче Доктор! Відповідаючи на Вашу „відповідь“, поміщену в ч. 244 „Діла“ з 13. вересня ц. р.:

1) стверджую, що Ви, Отче, не опрокинули ніодного з фактів, наведених у мому прилюдному запиті з дня 6. вересня ц. р. Ви їх здебільша заперечили голословно. Тому звертаюся до Вас ще раз з домаганням точно і недвозначно прилюдно доказати: чи подані мною факти є правдиві, чи неправдиві.

2) Вашу полеміку з моїми стилістичними недоглядами окреслюю прилюдно як спробу викрутитися сіном. Розумію це так: заслонюватися гр.-кат. Епископським Ординаріятом Ви не можете, бо висота побираних священиками оплат за похорони не є ніякою тайною. Ті оплати або встановлені відповідними розпорядками Еп. Ординаріяту, оголошеними в Епархіяльних Відомостях, або істнують на підставі звичаю. Я не домагаюся від Вас відповіді на акти чи розпорядки, заховані в ординаріятських архівах. Також не домагаюся від Вас відповіді, чи правильно Ви поступали, що побирали такі, а не інші оплати. Саме оцінка того належала би до Епископського Ординаріяту. Пригадую ще раз, що я домагався від Вас ясної відповіді, чи правдою є те, що Ви побирали такі й такі оплати і чи правдою є те, що наслідком того в наведених мною конкретних випадках похорони не мали ознак т. зв. християнських похоронів. Я розумів би Вас, якщоб Ви мені були відповіли: „Коли Вам, Пане После, видається щось з моєї діяльности в парохії невідповідним з ріжних оглядів, будь ласка, внесіть на мене жалобу до Еп. Ординаріяту“. Однак Ви так не відповіли. Врешті розумів би я Вас, колиб Ви на доказ, що факти мною подані є переборщені, у противагу до них навели напр. низку фактів, де Ви людям робилиб релігійні послуги даром, як це роблять сьогодні сотні священиків. Але і так Ви не боронились. Тому маю право Вашу відповідь назвати намаганням „викручуватися сіном“.

3) Ви — не даючи мені прямої відповіді на мої запити — заслонюєтесь також тим, що „це вийшло би на неславу“ Ваших парохіян в їх „довірочних справах совісти“. Отож прийміть до відома, що тут я готов Вам прийти з допомогою та готов оголосити протоколи, підписані Вашими парохіянами, які погоджуються, щоби ці протоколи були прилюдно оголошені. Тоді відпаде і цей Ваш скрупул.

4) Заявляю, що на випадок недостаточного Вашого вияснення в справі досі наведених фактів, буду приневолений оголосити низку протоколів, які торкаються Вашої душпастирської діяльности.

5) Сьогодні потребує ще виЯснення справа Вашої „кандидатури“ на владичий престол Лемківщини. Тут другорядним є те, чи Ви кандидуєте, чи „Вас кандидують“. Зате важне є те, що появилися вістки про Вашу кандидатуру, однак ніде не було занотовано, що Ви цієї кандидатури не приняли. Думаю, — і це Ви признаєте — що моїм обовязком як українського громадянина і як греко-католика є піднести прилюдно такі поважні заміти, які на Вас тяжать і кружляють не лише в моїй посольській окрузі, але й на Лемківщині, та дати Вам змогу з тих замітів очиститися. Таж не можна кожному зокрема вияснювати, що в тому правда, а що ні! Думаю також, що мою совість обтяжив би великий гріх, колиб я не дав змоги цій владі, яка рішатиме про Ваше призначення на владичий престол, запізнатися з такими поважними замітами. Що було би, якби всі ті заміти піднесено після того, як Ви вступилиб на цей престіл? Чи маю я сьогодні іншу змогу — у створених політичних умовинах та у відношенні до Вашої Особи — цьому запобігти?

Прошу це роздумати.

На інші заміти не вважаю за вказане сьогодні відповідати.

Пос. Гринь Тершаковець.

Відгуки заяви міністра Бека.

Заява міністра Бека, складена два дні тому на Зборах Ліги Націй про відмову Польщі брати дальше участь у розгляді меншинёвих скарг і повинуватися постановам Ліги у цій ділянці, — стала найважнішою міжнародньою подією дня. Вона викликала зовсім несподівану і непередбачену дискусію на самій Лізі і відсунула в тінь навіть таку сензаційну справу, як крутіж довкола вступу Совітів до Ліги.

Що заява мін. Бека була несподіванкою для Ліги, вказують на це промови, виголошені представниками трьох великодержав — Англії, Франції і Італії, які є сигнатарями меншинёвих договорів. По суті всі промови були критичні і висловлювали думку, що ніяка держава не має права односторонньо відмовлятися від виконання підписаного договору та ставити світ перед доконаним фактом. Цікаво, що найгострішим у своїй формі був виступ представника Франції, мін. Барту. Той його виступ викликав у Женеві навіть поголоски про недалекий виступ Польщі з Л. Нац. Однак відразу появилася теж звістка, що ціла справа „втопиться“ в одній із лігових комісій і великодержавні сигнатарі менш. трактатів, покликані до того щоби дбати за їх виконання, були у душі вдоволені, що спекалися клопоту. Мовляв: „міністри Англії, Франції і Польщі після офіціяльної пересправи — зіли разом у доброму гуморі снідання“ — і те снідання дало притоку женевським кореспондентам до „оптимістичних“ висновків. Цей „оптимізм“ віддавна типічний для Ліги і цілої женевської атмосфери: вдоволення панує тоді, коли вдасться найактуальнішу і найболючішу справу відложити до актів, замняти і втопити у морі сліз та стиртах паперу.

„ТОЙ ДОГОВІР МИ ПІДПИСАЛИ...“

Першим промовляв міністр закорд. справ Великої Британії сер Саймон.

У першій частині своєї промови він полемізував з мін. Беком, що він неслушно повязав дві справи: внесок Польщі на ґенералізацію зобовязань про охорону меншин та „спеціяльну ситуацію деяких держав“. Промовець не знає теж, як розуміти заяву міністра Бека про відмову дальшої співпраці з міжнародніми органами в ділянці контролі над стосуванням охорони меншин, і сподіється дістати пояснення у 6 ій комісії Ліги, де ця справа буде дебатована.

„Але держава, яку репрезентую, як також деяка скількість інших держав, звязані з Польщею меншинёвими договорами. Той договір ми підписали. Тим договором Польща прийняла деякі зобовязання щодо меншин. Були подані гарантії Ліги Націй. У звязку з цим я хотів би додати, що не слід забувати змісту статті 93 версайського договору, яка торкається встановлених кордонів Польщі. Крім того Польща прийняла певну процедуру, сформульовану у численних резолюціях Ради у справі, якої це торкається. Та процедура ясно передбачує співпрацю Польщі. Ті резолюції стали обовязувати Польщу, тому, що вона їх прийняла, а є річчю очевидною, що ніяка держава не може у формі односторонньої акції визволятися з того роду обовязків, у той спосіб прийнятих.

Не гадаю, що це дійсно було заміром мого товариша, п. міністра закордонних справ Польщі і тих кілька уваг я сформулував з найбільшою куртуазією і бажанням ясности. Справа така важна для Ліги Націй, що я примушений негайно представити погляд уряду Його Королівської Величности. Потім ця справа зможе бути предметом більш комплетної дискусії у 6-ій комісії. Однак думаю, що мовчанка Великої Британії могла би викликати непорозуміння, хочби цілком інші були інтенції полк. Бека у словах, яких він учора вжив“.

ПРИКЛАД НЕБЕЗПЕЧНИЙ ДЛЯ АВТОРИТЕТУ ДОГОВОРІВ...

Міністер закорд. справ Франції Барту відразу вдарив в гострий тон:

„Якщо входжу на трибуну, не роблю це на те, щоби взяти участь у загальній дискусії, якої зайвий характер не вязався зі спеціяльними справами, якими я повинен займатися. Так отже моя інтервенція однаково коротка як ясна обмежиться до одної точки, що її викликала. Міністер закорд. справ Польщі поставив вчора питання у звязку з будучим стосуванням меншинёвих договорів, заключених між Польщею і головними союзними державами 28. червня 1919 року. Тому, що відкрито дискусію, стало ясною річчю, що сигнатарі

того трактату дефініюють своє становище. Репрезентант В. Британії зробив це перед хвилиною з цілою ясністю. Франція, яка також підписала трактат з 28. червня 1919 року, президіювала у мировій конференції, яка його встановила. Отже вважаю своїм обовязком льояльности прилучитися до висновків сера Джона Саймона..."

Покликавшись потім на своє нотопрійне становище у справах меншин, якими Франція „спеціяльно ніколи не займалася" (це правда!) та на дбайливість, щоби охорона меншин наслідком „надужиття" не стала „інструментом політичної інгеренції у суверенне державне життя", мін. Барту „не думає противитися ніяким можливостям змін, яких засада була прийнята у самих договорах".

„Однак Франція не вважає, щоби одна держава могла у формі односторонньої акції принести зміни, а тим більше, щоби виповідала договори поза прийнятою процедурою і без переговорів з великодержавами, які підписали договір..." „Міністер закорд. справ Польщі поставив дві справи, щодо яких заявив, що вичікує відповіди „ясної і свобідної від усякої двозначности". Він скористав би з безперечного свого права, не вважаючи на дещо несчікувану форму, в якій висловився, колиб не зарискував поставити Збори перед погрозою, а навіть перед доконаним фактом. Подібний приклад який інші держави, моглиб схотіти наслідувати, став би небезпечним для авторитету договорів. Франція, заприязнена і союзна з Польщею, не може вірити, щоби інтервенція мін. Бека привела до таких наслідків. Франція гадає, що після вияснення справжнього значіння тої декларації, вона перестане викликувати занепокоєння в одних та манити других. В той спосіб ініціятива Польщі зможе узгіднити себе з пошануванням засад і умов, записаних у договорах, які польський нарід прийняв добровільно після того, як отримав самостійність, якої неслушно позбавили його".

ПРОБЛЕМА РЕВІЗІЇ ДОГОВОРІВ.

Представник Італії барон Альоїзі, який забрав слово після мін. Барту, вважав за відповідне на вступі зазначити, що „та справа з практичного погляду не має для Італії значіння" (такою дійсно є внутрішня національна політика Італії, супроти німців тирольських, словінців і хорватів!). Характеризує виразніше виступ мін. Бека, як „одностороннє зірвання прийнятих міжнародніх зобовязань". Пригадуючи внесок на генералізацію договорів, гадає, що „того рода пропозиція ставить нам далі проблему ревізії. Держава, яку я репрезентую, перша, як відомо, кинула думку, що треба стосувати договори до рухомих обставин, тому що це найкращий спосіб запевнити мир. Однак ми завсіди твердили, що така адаптація мусить бути виконана легально. З повищого заложення італійської політики доходимо до таких висновків: 1) що існуючі умови мусять бути шановані аж до хвилини, коли їх заступлять нові умови, 2) що думка ревізії не є емпіричним критерієм, якого стосування залежить від обставин, але загальною засадою".

СТАНОВИЩЕ ЖИДІВ.

У сіоністичному „Новому Дзеннїку" (Краків) пос. Тон заявляє:

„Ніхто не скаже, що супроти нас меншиневий договір був дійсно збережений, з другого боку є ствердженим і загально відомим фактом, що ми ніколи не вносили ніяких скарг до відповідних женевських інстанцій".

У „Хвилі" велику передову статтю поміщує на ту саму тему п. Генрик Гешелес, на жаль, як звичайно аж надто „дипльоматичну", так, що із вихилясів і в сторону мін. Бека і Ліґи Націй трудно виміркувати справжнє ясне становище того сіоністичного лідера. Головно займається автор гітлерівським антижидівським режімом і можливостями оборони перед ним на міжнародньому форумі, та з признанням зазначує, що „саме Польща гаряче й інтенсивно підтримала єдину жидівську петицію Берингайма, яка змагала до охорони меншиневих прав на німецькому Шлеську". У висновках, автор погоджується на ініціятиву мін. Бека, але „лякається наслідків його кроку".

Союз Народів дістає дарунки.

(УП) Нова палата Ліґи Націй має бути закінчена в 1935 р. Назверх вже вона готова, треба тільки викінчити її нутро. Богато країв світа зголосило в секретаріяті Ліґи, що своїм коштом будуть умебльовувати поодинокі кімнати. Австралія дасть трибуну для промовців, Швайцарія удекорує одну кімнату для якогось комітету, Греція дає репродукції старих статуй, Еспанія меблює комітетську кімнату, Швеція устаткує кімнату для президента, полуднево-американські держави ще не врадили, що мають дати, але щось дадуть, Австрія дає дивани, Індії столи для кімнати президента і т. д. Все це будуть, розуміється, першоклясні річі. Одна мадярська ґазета подає, що й большевики прибоїцяли Лізі солідний дарунок, на випадок, як їх приймуть в члени, а саме в салі пленарних засідань мають украсити чолову стіну великим портретом Сталіна в середині, а по боках портретами Леніна і Маркса, прибравши все те гарно червоними прапорами.

Москалі стають фронтом до Кавказу.

(УП) Москалі великим темпом почали розбудовувати автовий шлях з Ленінграду через Москву, Харків, Ростов, Орджонікідзе до Тифлісу. В першу чергу ця дорога має значіння стратеґічне. Вона тісніше звяже кавказький фронт з центром в Москві і підчас недомагання залізниць на Україні буде одиноким шляхом сполуки з фронтом. Також москалі підрахували, що скорше їм вдасться збудувати автошлях, як направити залізниці.

Присилайте передплату!

Страйк трамваєвої служби в Токіо.

ТОКІО, 15. 9. ПАТ. Комісар поліції в Токіо зажадав від представників 11.000 страйкуючих трамваярів, щоби передали спір під арбітраж до год. 10.05 в суботу. Якщо одна сторона не піддасться арбітражові, конфлікт буде зліквідований в дорозі примусового арбітражу. Страйк трамваярів тревав вже 10 днів, але комунікація в місті відбувається нормально, бо трамваї й автобуси обслуговують добровольці.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 17. ВЕРЕСНЯ 1934.

М. ГАЛУЩИНСЬКИЙ. 59

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Побут у Відні. — В Г. У. Р. та Б. У. — Як я боронив от. Коссака. — Поворот до Волівця. — З проєкту турецької експедиції нічого не вийшло.

Час мого побуту у Відні присвятив я головно своїй родині, якою я хотів натішитись та з нею наговоритись, тимбільше, що невідомо було мені, як скоро я знову з нею побачусь. Але позатим бував я в наших громадських кругах, брав усюди участь у нарадах, а саме в нарадах Г. У. Р. в справі турецької експедиції і в нарадах Б. У. в справах стрілецьких. До Відня до Б. У. приходили численні скарги на от. Коссака та сотн. Дудинського і ще деяких старшин від стрільців, або таки від стрілецьких старшин.

У Г. У. Р. справу поладнали досить скоро. Дехто — особливо закордонні члени — хотів уже конечно того, щоб центральні держави видали подібні маніфести, як у польській справі, а навіть зазначував точки, щодо яких мусілиб центральні держави заняти ясне становище. Але після вияснення справи усунено цю точку з деннного порядку.

Надто брав я участь у кількох нарадах Б. У. Не буду тут подавати ходу поодиноких нарад, але зазначу тільки загально, що було їх предметом. У тих нарадах брали участь д-р Трильовський, Темницький, Катамай, один з членів „Союзу Визволення України", проф. Бобеоський, д-р Гірняк та ще дехто. Наради обертались головно коло двох точок: відносин поодиноких команд серед УСС, а саме поля з от. Коссаком, кадри з д-ром Томашівським та мною при команді ґрупи, і коло особи от. Коссака, на якого впливали численні жалоби стрільців за його нетактовне поведення супроти них. В обох тих справах забирав я голос та старався пояснити положення так, щоб вплинути якнайбільш успокоююче на громаду у Відні. В першій справі заявив я таке, що команда стрільців як цілости — тобто поля і кадри — є в руках ґрупи, де все переходить через мої руки і я є тим першим представником стрілецтва. Команда в полі розділена поміж двох курінних, які є самостійними, лиш всякі прикази відбирає от. Коссак, як такий, що перший вийшов у поле і дав себе в тій ґрупі пізнати. От. Коссак не має ніякої влади до кадри. Це вияснення справи, як я бачив, не вдоволило присутніх.

Рівночасно боронив я от. Коссака перед всякими можливими закидами та остерігав перед великим переніжнюванням стрільців. Признав я, що може часами й посувався він за далеко, але коли взяти під увагу ситуацію і ріжні події, то в дійсности нераз є людина в сумніві, як їй поступати. Врештою не радив я брати всього так гарячо, а всякі вістки, листи та нарікання повинні прийти до мене до розгляду і щойно після такого розгляду можнаб осуджувати подію. Інакше осуд буде односторонній і тимсамим неправдивий. Знаю тільки, що я тоді обняв ролю оборонця от. Коссака, не предвиджуючи зовсім, що там уже сидів такий, що ту ролю з далеко більшим успіхом сповняє.

Відношення всіх присутніх до мене було доволі холодне і нещире. Здається, Б. У. чула до мене жаль, що вибрала мене за команданта, а я позволив собі вирвати булаву з рук. Ніхто не входив, здається, у те, що тої булави мені ніхто в дійсности не передав, а опісля навіть не постарався про те, щоб вона бодай була за мною затверджена. Одначе не думаю себе тут боронити. Видно, я не маю таланту ані здібностей до военного діла, а коли нема такого таланту, то його не витрясти нараз.

Поза урядовими нарадами сходився я дуже рідко з нашою громадою і її чільними представниками, а це тому, що від усіх віяв якийсь холод, який мене саммого оморожував і я не чув себе своїм.

Так поладнавши справу, виїхав я до Волівця і прибув на місце десь около 7-ого листопада 1914 саме в тій хвилині, коли команда приготовлялась покинути Воловець і Ізхати до Сваляви перед напором російських військ.

Щоб покінчити історію турецької експедиції, додам ще кілька слів. Я хотів зараз зложити звідомлення полк. Лямезанові, але з причини його занять трудно було його в такій ситуації захопити. На письменнім звіті висказав він вправді бажання, що хоче зі мною говорити, але до цього не прийшло. Сам проєкт експедиції упав. Туреччина не могла опанувати Чорного Моря, не могла ніде переступити границь російської держави, з виїмком невеличкого простору на Кавказі. Не маючи перед собою ніде створеної дороги на Україну, не потребувала також до своєї армії українських стрільців.

Далі буде.

СССР і Японія.

(УП) Німецький військовий журнал „Мілітер-Вохенблят“ приніс велику статтю на повищу тему. Вона цікава й для українського читача тим, що побіч історичного матеріялу про наростання московсько-японського конфлікту подає теж цікаві дані про економічні взаємини обох держав та насвітлює психольогічне наставлення японської нації до війни без ріжниці партійної приналежности. Передаємо деякі сутєві місця тої статті.

Відносини СССР до Японії та управильнення і відмежування сфер обосторонних заінтересувань займають тепер увесь світ. В загравичній політиці Совітів займає далекосхідне питання найболючіше місце. Попри войовничі та самовпевні промови комісаря Ворошилова Совіти взагалі стараються про те, щоб до війни не дійшло, бо в період господарської розбудови краю вони ще не готові до тої війни.

Дальше автор переходить історичний розвій московсько-японських взаємин від часу упадку февдалізму в Японії (1868-71) та розвитку промислу а з ним і потребу ринків збуту на промислові вироби. Недопущення Японії використати воєнну побіду над Китаєм в 1898 р., як також те, що москалі зрадливим способом засіли в Порт Артурі в 1898 р. та погрожували обсадити Корею, щоб забезпечити собі впливи в Манджурії ,викликали в японців жажду пімсти. Японсько-московська війна на початку цього століття закінчилась побідою Японії, але цілком не зломила сили Москви. Вправді в часі світової війни були японці союзниками москалів, але це не зашкодило їм в часі революції заняти східний Сибір.

Аж тепер здійснення бажань Японії цілковито опанувати Японське Море та закріпити свої позиції на Тихому Океані набрало реальної можливости. Японія поставила собі за ціль підчинити під своє панування громади островів на побережжі Східної Азії, в центрі яких вона сама лежить. Тепер є в руках Японії частина Сахаліну, Курилі і Ріу-Кіу з Формозою. Прилучення Сахаліну мало для Японії стратегічне значіння, бо в той спосіб замкнула Японія стратегічно пролив Перуза та унеможливила заїзд чужої фльоти в Японське Море. Зате чужа фльота, що має свою базу на Камчатці, може загрожувати Японії та її промисловим центрам на островах. Тому бажанням Японії є заняти в цілости Сахалін та Камчатку і ціле азійське побережжя до Владивостоку. Це й було зроблено після московської революції, але Японія була змушена відступити з занятих позицій, коли Америка в 1920 р. станула була на становищі цілости Московщини.

Окупація Манджурії створила нову фазу політичної гри у Східній Азії і нарушила московські інтереси. Окупацією створили собі японці базу для кольонізації надвишки населення з островів, а дальше здобули й ринки збуту, базу сирівців для промисловости і також стратегічну базу для операцій в Азії.

В Японії є на всі ті справи менше більше три погляди:

Ліберальна партія стоїть на становищі, що не забуваючи на дальшу окупацію азійських теренів, треба старатись вдержати з Москвою добрі взаємини та відсунути речинець оконечного зудару з Москвою на найдальший речинець. Рівночасно треба закріпити здобуті в Манджурії позиції. Те становище оправдується досить поганим фінансовим становищем Японії.

Військова партія, а передовсім молодь і націонал-фашисти є за безпосереднім активізуванням боротьби за ринки збуту та за Тихий Океан. Ця партія має тепер найбільше прихильників.

Праві групи, що обстоюють концепцію створення азійського союзу держав під проводом Японії, до якого входив би й Сибір аж по Урал, вважають теперішній московський режім за полекшення у виконанні японського завдання.

Всі ці три погляди ріжняться в суті між собою лише щодо часу зудару між Москвою та Японією. Дальше автор займається економічними взаєминами між обома державами. Точка тяжкости лежить не у взаємному товарообміні, а в змаганнях опанувати китайський ринок та забезпечити собі політичну перевагу на континенті й на морі.

Будівля двоповерхової камяниці.

В результаті майже двохлітніх зусиль збірка на Український Дім у Празі дала саме стільки, щоб вимурувати дві стіни скромного двоповерхового будинку. Це є мало блискучий доказ нашої жертвенности й здатности до зусиль на національнім полі. А прецінь це є поле, на якому всі поневолені нації складали свій іспит політичної зрілости. Кожна поневолена нація мала якусь свою, дорогу серцю всіх справу, якусь збірку чи акцію, де яскраво й переконливо виявилась воля до життя даної нації. Акція за народні школи у Фінляндії, акція будови національного театру в Чехії можуть служити прикладами таких паріотичних акцій, переведених у короткий час з великим успіхом при загальному піднесенні. В українців не було ще такої акції, щоб на ґрунті позитивної національної творчости було щонебудь скоро й з успіхом переведене. Пять літ минуло від століття появи „Енеїди“, заки українське громадянство спромоглось на будову памятника Котляревському. В цьому році було 15-ліття проголошення соборности, найближчого року буде 10 літ з дня засновин Музею, а замісць будови стоятимуть . . . дві стіни! Коли яка акція заслуговує на те, щоб її з підемом і швидко перевести, то саме будова такого Музею. Чи паріотизму й жертвености нашого народу має забракнути для вибудовання двоповерхової камяниці навіть, коли іде про збереження реліквій з боротьби за нашу державність? Та ж будуючи для решток нашої державности приміщення, ми цим самим зазначаємо, що ми своєї мети не зреклися, ми символізуємо перед цілою Европою нашу спільну волю імпонуючим чином. Чи задля такої цілі зможе хоч один свідомий українець залишитись байдужим? Коли за два роки зусиль цілої нації над вибудуванням двоповерхової камяниці в результаті виходить — дві стіни, то чи можна дивуватись, коли інші нації міряють досить скромно час, потрібний для нашої денаціоналізації? Чи маємо ми взагалі право на істнування поруч із такими націями, які жертвенність і розуміння національного обовязку виявляли підчас свого поневолення? Як порівняти нам себе до чехів, у котрих прості служниці віддавали свої заощадження на будову національного театру. А скільки, у нас є ще заможніх громадян, що ще ніяк не відгукнулись на акцію Музею. В пятнацятий рік проголошення соборности можна вимагати від нації, щоб вона виявила більше зрозуміння ваги національного обовязку.

Д-р Мурант.

Ласкаві пожертви надсилати на адресу Директора Музею проф. Д. Антоновича: Prof. D. Antonovyc, PRAHA-Nusle, 245. Czechoslovakia.

Пожертви можна складати й через Земельний Банк Гіпотечний у Львові на поштову складанку ПКО 500170 з дописком МУД (Музей, Український Дім).

З вічевого руху.

ТЕРНОПІЛЬ.

Повітовий Народній Комітет УНДО в Тернополі на своєму засіданні дня 30. серпня ц. р. після обговорення справи недалеких виборів до сільських громад, рішив скликати віче в Тернополі на день 12. вересня ц. р., присвячене виключно справам тих виборів. Крім цього рішено скликати в другій половині вересня і жовтня ц. р. збори у кожній волости (всіх волостей у Тернопільщині є 16, з того 13 з кількома і кільканацяти селами і дві громади: Кізлів містечко і польське село Ходачків Великий, що творять самі для себе волости) для переведення підготовчої роботи до сільських громадських виборів та утворення в кожному селі громадського виборчого комітету й запізнання ширшого загалу виборців з постановами нового самоуправного закону і виборчого реґуляміну.

Згадане віче відбулося у Тернополі в салі „Міщанського Брацтва“ в середу, 12. вересня ц. р. Отворив його посол д-р Степан Баран, покликуючи до проводу за вічу б. посла Антона Кунька, рільника з Чернилева Руського та о. Степана Вонса, пароха з Ігровиці. Реферат про самоуправний закон і виборчий реґулямін виголосив посол д-р Баран, подаючи практичні вказівки, як треба приготовитись до виборів і як їх перевести.

Опісля на внесок о. Вонса віче приняло такі резолюції:

1) Віче вважає за конечне, щоб наші виборці по селах взяли масову участь у недалеких виборах до сільських громадських рад і розпочали негайно підготовчу роботу для їх переведення.

2) В тій ціли віче взиває наших місцевих діячів, щоби у найближчому часі скликали довірочну нараду в кожній громаді для поучення виборців про постанови нового самоуправного закону і виборчого реґуляміну для виборців до сільських громадських рад та вибору громадського виборчого комітету, що має занятись устійненням кандидатів на громадських радних і їх заступників та переведенням самих виборів.

3) Віче взиває громадські виборчі комітети, щоб на кандидатів на громадських радних і їх заступників ставили тільки особи свідомі і характерні, що з користю будуть працювати для добра громади.

4) Віче прохає Провід Української Парляментарної Репрезентації інтервеніювати у міністра внутрішніх справ, щоб якнайскоріше оголосив виборчий реґулямін для виборів до сільських громадських рад у Галичині, принаймenше на кілька тижнів перед розписанням тих виборів та дав доручення підчиненим собі органам політичної і самоуправної адміністрації та виборчим комісіям безсторонньо перевести сільські громадські вибори в Галичині.

По широкому світі.

— На австро-баварській границі знайшли в лісі біля Кухль тіло австрійського граничного сторожа Вісера, постріленого 7 револьверовими кулями.

— Женевський кореспондент бельгійської пресової агенції оголосив, що Бельгія здержиться від голосування над приняттям Совітів до Ліги Націй.

— Італійський державний підсекретар у міністерстві закордонних справ Сувіч вибирається в найближчому часі до Берліна, щоби обговорити справи, що торкаються обох держав.

— У Женеві зібралася на нараду рада Малої Антанти під проводом румунського мін. закордонних справ Тітулеску.

— Заборону всіх часописів з Німеччини в Австрії продовжено на три місяці.

— Мін. Бек заявив мін. Саймонові, що Польща не підпише Східного пакту.

— У звязку з роковинами жовтневої революції Совіти заповідають амнестію для меншевиків.

Всі Церкви світу проти вступу Совітів до Союзу Народів.

З Женеви повідомляють (КАП): Серед делегатів держав, що прибули на Збори Союзу Народів, викликав велике враження меморіял, який зложили представники ріжних віроісповідань, заявляючися проти приняття Совітів до Союзу Народів та вказуючи на фатальні наслідки, які те приняття може викликати для Союзу.

Автори меморіялу покликуються перш за все на застереження ватиканського органу „Оссерваторе Романо“, який дуже гострими словами напятнює систему невільництва, що панує у большевії, утиск і переслідування нац. меншин, зокрема на Україні й Кавказі, та дикі знущання над тими, що визнають Бога. Ватиканський орган передбачує, що вступ Совітів до Союзу Народів підважить остаточно престіж і довіря до женевської інституції.

Католицьке становище підтримує міцно резолюція екуменічної ради протестантських віроісповідань у Фане в серпні ц. р., що вимагає добути від Совітів гарантії релігійної толеранції, як умовини вступу Росії до Союзу Народів.

Консистор національної протестантської Церкви в Женеві ухвалив, про що писала вся швайцарська преса, що приявність Совітів у Союзі Народів булаб обидою цілого християнського світу.

Як довідується кореспондент КАП-у, ті, що вводять Совіти до Союзу Народів, намагаються переконати католицькі кола, які обєднуються біля еп. Бессона, що Росія, якщо її приймуть до Союзу Народів, готова забезпечити свободу культури й віроісповідань, тобто поширити управнення амер. громадян у Совітах на громадян інших держав.

Очевидно, така „толеранція“ не може нікого вдоволити.

Міжнародній летунський турнір.

Треба мексиканської швидкости.

Після прилету челенджових змагунів до Варшави окружний лет скінчився, але сам турнір ні. В неділю, 16. ц. м. відбудеться останнє челенджове змагання — проба максимальної швидкости. Будуть це перегони літаків на трикутній трасі 297 км. завдовшки між контрольними точками на летовищі Мокотів, в місцевостях Новосольна і Гловачів.

Перегони зводяться до того, щоби переможець найбільшої суми пунктів у всіх дотеперішніх змаганнях прибув перший до мети. Тому змагуни будуть стартувати в черговости здобутої досі кляєифікації та у відступах часу, що вирівнюють ріжниці швидкости їх машин. Тим способом справдішній переможець цілости турніру прийде до мети перший, хочби його максимальна швидкість була менша ніж інших змагунів. Пунктація за швидкість зачинається від швидкости 210 км. на годину. За кожний наступний кільометер швидкости буде признаний один пункт, отже при швидкости 300 км. змагун дістає 90 пунктів.

Слід пригадати, що до челенджу стануло на початку 34 літаки, окружний лет розпочало 32, а кінчить уже тільки 22.

Окружний лет скінчився дня 14. ц. м. у Варшаві остаточно й неофіціяльно обраховують підсумки його для 16 змагунів так: Найбільшу швидкість добули: Амбруж (чех), Пассевальд (німець) і Ґевґовд (поляк), що дістали за окружний лет по 720 пкт. Далі чергою йдуть Зайдерман, Плончинський, Остеркамп, Баян, Андерле і Зачек, Бучинський, Скшипінський, Гірт і Баер, Губріх, Франсуа і Санден, що дістали теж по 160 пкт. за правильність лету. Остаточно кількість пунктів така, враховуючи технічні проби, правильність лету й окружний лет: Баян 1858, Плончинський 1821, Зайдеман 1813, Амбруж 1795, Андерле 1770, Пассевальд 1765, Бучинський 1757, Зачек 1745, Гірт 1734, Баер 1721, Остеркамп 1720, Ґевґовд 1719, Скшипінський 1709, Губріх 1702, Франсуа 1548 і Санден 1280.

Як з цього бачимо, поляки мають досі перше місце, хоч Баян втратив, не добувши пересічної швидкости 210 км. на год., кілька пунктів в користь Зайдемана. Змагунів дожидає ще проба максимальної швидкости, що може поважно підірвати першенство поляків. В цій пробі рахують кожний км. понад 210 км. на год. за один пункт. Німецькі Фіселери можуть легко робити 350 км. на год., тоді як польські РВО найбільше 300 і з тим поважно рахуються. 16. ц. м. остаточно буде вирішена перемога в челенджу.

—o—

Польща виступить зі Союзу Народів?

Цікаві голоси англійської преси.

Льондонські щоденники повторюють звістку, що вперто кружляє в Женеві, за якою Польща малаб виступити зі Союзу Народів. Делегати Польщі, як пишуть ці часописи, мали заявити, що такий крок під сучасну хвилину неактуальний, але не заперечили, що Польща пічне відплачуватись Союзові Народів так, що перестане вплачувати свою вкладку у бюджет Союзу.

НОВИНКИ

— **З Товариства „Зоря“ у Львові.** Подається до відома членам, що у неділю дня 23. вересня ц. р. у власній салі при вул. Вірменській ч. 25 відбудуться Надзвичайні Загальні Збори з деннім порядком: Справи обходу 50-літнього Ювилею „Зорі“ і внесення. Початок в 10-ій годині передполудне. Усі члени обовязково мають явитися на цих Зборах. — Виділ.

— **Вистава совітської фотографії у Львові.** буде відчинена в неділю 16-го ц. м. в год. 12-ій у салі Міського Промислового Музею, вул. Гетьманська 20.

— **О. Петрицького засудили.** В Бережанах відбулася розправа проти відомого пароха Таврова о. Петрицького, за обвинувачення поліцая, що той вкрав йому підчас ревізії 1 зол. о. Петрицького присудили на рік вязниці, з чого половину дарували йому на основі амнестії. Підсудний зголосив касацію.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тяганні Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 25.000 зол. на ч. 94885. 15.000 зол. на ч. 47850 11193 47339. 10.000 зол. на ч. 39096 162755 142134 151743. 5.000 зол. на ч. 23253 44264 106172 41314. 2.000 зол. на ч. 2132 4706 8949 14061 30884 33986 36208 47996 92679 69053 75399 75643 78032 84295 88797 92511 96667 103023 104195 110878 137219 151177 155584 156482 161333 14103 25049 35233 89965 107127 110267 122289. 1.0000 зол. на ч. 6232 7749 13777 15553 19149 21524 24087 42997 43993 48518 57097 72186 86177 95643 113537 115237 126723 122347 122468 126479 127897 127924 136784 150707 155270 163609 167732 169353 2872 13870 18510 21825

25347 26368 29213 38603 42693 59980 64019 [illegible] 71144 80457 80392 85455 87384 90220 [illegible] 109987 136360 143127 144213 155022 [illegible] 164754 163588 161523 164634 167148.

— **Вбивство лат. пароха в Зимній Воді.** В ночі з пятниці на суботу невідомі злочинці вибили вікно над головними дверми в парох. будинку в Зимній Воді б. Львова, ввійшли туди до середини і вбили 62-літнього лат. пароха того села, кс. Юзефа Садовського трьома стрілами з револьверів, з яких два попало в його плечі, а один у голову. Господиня священика Сідорська чула вистріли, збудила навіть служницю Махйовську, але обі боялися вийти зі своєї кімнатки. Щойно рано збудили вікарого кс. Оберця, що спав в окремій кімнаті і якому бандити закрутили дротом клямку, щоб не вийшов, та у трійку пішли до кімнат пароха. Тут панував безлад і лежало тіло вбитого. Підозрівають, що злочинці забрали 700—1000 зол., що той священик мав зі збірки на дзвони у Білогорщі, а заманила бандитів вістка про те, що нібито кс. Садовський виграв на льотерії 8 тис. зол., хоч це неправдя. Кс. Садовський був родом з Росії, сидів у большевицькій вязниці і щойно у 1921 р. прибув до Польщі. Був визначним польським діячем і вибудував у Зимній Воді костел.

— **Що на це Міністерство Освіти?** Свого часу подали ми до відома, що фабрика зшитків „Кадра-Каєт“ у Варшаві, яка працює під протекторатом „Стшельца“, розпочала на терені Східної Галичини дуже сильну пропаганду вживанням своїх виробів. Отже вислала до Східної Галичини одного члена дирекції, який називає себе командантом усіх стшельців у Польщі; той пан, коли прибуде до якогось міста чи містечка, голоситься передовсім до місцевого команданта стшельців, разом з ним іде до шкільного інспектора чи пак до директора шкіл і вимагає безоглядного замовлювання чи радше вживання зшитків „Кадра-Каєт“. В його понятті всі фабрики зшитків жидівські, які слід поборювати. Доходить до того, що навіть деякі наші українські фірми закупили зшитки фірми „Кадра-Каєт“, як це було в Тернополі, Чорткові, Бережанах, Станиславові й інших містах. Там наші люди остентаційно не купують зшитків одинокої нашої фабрики „Бібльос“. Крім цього учительки в деяких школах відбирають дітям зшитки інших фірм, як „Кадра-

Електрифікація домового господарства.

На Східних Торгах у Львові уладило місьне електричне заведення виставу зразково уладженого домового господарства в енергетичному павільоні. Бачимо їдальню, кухню і лазничку зовсім зелектрифіковані, ще в стилю зовсім новочасному. Вистава викликує велике заінтересування публики, бо кожний хоче на власні очі бачити те, що досі було знане тільки з ілюстрацій або оповідань. Заінтересування тим більше, що вживання тих всіх апаратів, які за потисненням ґузика самі варять, мелять каву, мясо, чистять ножі, миють кухонну посуду, холодять, прасують, фротерують і т. п. улекшує т. зв. бльокова тарифа, при якій в міру зужиття пересічна ціна одної кільоватгодини значно обнижується.

Пропаганда вживання електричних апаратів у домових господарствах дала досі зовсім гарні вислідки. Заінтересування серед пань дому постійно зростає і є надія, що в недалекому часі частина домових господарств буде зелектрифікована, як це діється в Америці, Німеччині або Швайцарії.

Розводитися про добродійства, які вносить електрика в домове господарство, булоб зайвим. Досить переглянути таке зразкове господарство, щоби переконатися, що господарка ощадна і поступова пані дому не дозволяє послугуватися тільки електрикою. Не дозволяє життєва необхідність вимагають сьогодні від домового господарства чистоти, вигоди і безпечности уладжень, а що електрика в сто процентах сповняє ці вимоги, про це нема мабуть найменшого сумніву.

Хто хоче ближче познайомитися з електричними добродійствами, може дістати подрібні інформації у відділі пропаганди Міських Електричних Заведень у Львові, вул. Чацького 5, між год. 8 і 3 попол.

Хает" і нищать їх. Що на це скаже Міністерство Освіти, яке видало спеціяльні поручення, що в цьому році можуть бути уживані всякого роду зшитки?

— **Душогубство.** Василь Шимків, господар у Лукавиці Нижній пов. Стрий, почувши в ночі гавкіт псів, вийшов на подвіря. В цю мить упав крісовий стріл і положив його трупом на місці. До села приїхала слідча комісія зі Стрия і ствердила, що була це пімста за виявлення крадіжи рушниць у дідича Баранського. Під закидом убивства арештовано Миколу Леника, Василя Кіцика і Павла Ониська.

— **Бандитський напад.** До хати адміністратора фільварку в Текучій пов. Коломия Флінґера вломилися мин. ночі три невідомі опришки, що пострілели його дружину й дочку, побили важко самого Флінґера, а тоді стали шукати грошей. Найшовши в нього 266 зол. та 5 долярів, почали вони знову знущатися над усіми жертвами, врешті знасилували Флінґерівну і втікли. Півживих Флінґерів привезли до лічниці, за опришками шукає поліція.

— **Краєва хроніка.** Станиславівський суд присяжних засудив Івана Мельника і Стефана Шевчука на 8 літ вязниці за напад на дім і. Дурикової та грабунок 3.000 зол. — У Станиславові кинулася до криниці 70-літня Емілія Рибезюк і втопилася. — В Немирові згоріло 5 мешкальних домів, наслідком чого 7 жидівських родин утратило дах над головою.

— **Німецькі журналісти в Польщі.** До Варшави приїхала 15. ц. м. прогулька 10 німецьких журналістів з ревізитою за прогульку польських журналістів, що були в Німеччині в травні ц. р. Прогульковці звідають теж інші більші міста в Польщі, а в середу, 19. ц. м. приїдуть до Львова.

— **Солідарність аристократів.** До слідчого судді Деманта у Варшаві, що веде справу арештованого гр. Генрика Потоцького, зголосилася група аристократів і предложила письмо, в якому просять випустити гр. Потоцького на волю, причому дають повну ґарантію, що арештований не буде ухилюватися від виміру справедливости. На письмі находиться 17 підписів, м. і. кн. Януша Радзівіла, ґр. Артура Потоцького, гр. Вельопольського і гр. Коморовського.

— **Трагічна пригода на ріці.** На ріці Німан біля села Підводна пов. Волковиск склалася трагічна подія. Троє дівчат вибралося човном на прогульку. Коли човен причалював до берега, одна дівчина хотіла вискочити на дарабу, яка там находилася, але так нещасливо, що впала в воду. Дві інші дівчата хотіли її рятувати, але перевернувся човен і вони теж знайшлися у воді. Заки наспіли люди з допомогою, всі троє дівчат утонули.

— **З Польщі.** Меч Польща — Німеччина, що відбувся минулої неділі у Варшаві, зібрав коло 34.000 видців і приніс поверх 24.000 зол. доходу. — Між Гайнівкою і Білою недалеко Білостоку вискочила зі шин дрезина, з якої випали на насип чотири особи. Один пасажир убився на місці, жінка капітана Кунцевичева зломила руку, а інші вийшли цілі. — Редактора „Газети Гостиньскої" засуджено на 14 місяців вязниці за образу президента Мосціцького. — Із 108 учасників прогульки кораблем „Варшава" до Ленінграду 26 осіб залишилось у Совітах. — До Варшави приїхало 10 німецьких журналістів і відвідають ріжні міста. — В міських графічних заведеннях у Варшаві викрито зловживання. — В Познані затроїлося грибами 10 осіб. — Транспортований з Тарнова до Познаня відомий злочинець Лавнічак вискочив з поїзду в повному ході і вбився на місці. — В Лодзі придержали на стації 12-літнього Жулдка, що втік від батьків у Варшаві і їхав до Ґдині, задумуючи дістатися до Америки.

— **Маємо міс Европу.** Вибрали її в Парижі; цим разом це фінляндка Естера Тойвонен.

— **Спосіб на безробіття.** Кілька днів тому писали ми про париського шлюсара, що заробляв на прожиток... здохлими мухами. Нині вичитуємо з париської преси, що якийсь заточенець Володимир Березин радив собі так, що набанжувався обережно до авт на вулиці, псував у них якусь малу частину, а коли власник авта вертався, він пропонував тоді, що його направить. Негайно діставав за це добру винагороду, бо тримав у руках частину, яку виняв. Та при одній такій операції його штуку доглянули і він стане перед судом.

— **Робітниця здобуває літературну нагороду.** Сталося це в Будапешті, де Марта Герґелі, робітниця з волоконної фабрики, одержала нагороду ім. Міксата на цьогорічному літературному конкурсі за повість. Вона походить із заможної міщанської родини, що живе в провінціональному містечку на Угорщині. Родичі втратили маєток і Марта мусіла глядати зарібку. Була занята в магазині мод, але прийшла редукція і Марта втратила працю. За ощаджені гроші їде до Будапешту. Тут, в чужому місті, обсервує пильно життя і людей. За протекцією письменника Карінта дістається до волоконної фабрики. Але й тут нема для неї місця в бюрі. Не багато думаючи, стає до праці як звичайна робітниця. Минуло шість місяців і вона завдяки своїй пильности і здібности заробляє вже 30 пенґе тижнево. Живе як пролетарка, з пятьма товаришками з фабрики в одній кімнаті, підпомагає матеріяльно родичам. Працює у фабриці два роки, пізнає основно людей, окруження, відносини. Одночасно ночами, при світлі нафтової лямпи пише повість, до якої тему і матеріял дали її переживання останніх трьох літ. Готову повість пересилає на літературний конкурс і дістає нагороду, яка зробила її відразу знаною письменницею. Преса зацікавилася нею і почала містити її оповідання та вірші. Тепер вона покинула фабрику і віддається тільки літературній праці.

— **Герой процесу за підпал німецького парляменту** болгарський комуніст Дімітров оженився з москалькою Катею Жуковою. Вона має 19 літ, він 51. Сталін з цієї нагоди подарував йому літню віллю, яка належала колись до сестрінка Миколи І. Від часів Миколи II. небагато змінилося; двірські прислужники дістають дарунки від самодержця.

— **Ріжні вістки.** У німецьких школах уведуть новий підручник історії Німеччини. — У Будапешті помер у 50. р. життя граф Йосиф Каролі. — При найближчих виборах кандидуватиме імовірно на президента Греції Венізельос. — У Новій Зеляндії, в м. Окленд, помер у 102 р. життя останній живий учасник британського леґіону Ґарібальдія, Джон Нюбі. — У Берні святкувала свої 96-літні уродини лікарка Матильда Тейсен, що як лікар брала участь у французько-пруській війні 1866 р. — Бельгійські шахтарі рішили оголосити 17. ц. м. загальний страйк. — 10. ц. м. відкрили з'їзд хеміків з нагоди 100-их роковин від дня уродження Менделеєва. — Міські радники провінції басків на знак протесту проти еспанської політики складають свої уповноваження: з 115 осіб у Більбао, Сан-Себастіяно та інших містах 88 уже зголосило свою димісію. — У північній Японії пожежа знищила місто Вашодзі: 500 домів згоріло зовсім; військо і міська влада зробили все, щоби припинити пожежу. — Турецьке село Евлат, недалеко Адалії, згоріло ціле до одніської хати. — У північній Ірляндії скількість безробітних зросла до 100.000 осіб. — В Туркестані осунулася гора й засипала село Чакар, причому згинули 232 особи. Крім того в ріці втопилося кількадесять осіб і кілька тисяч овець. — Три американці відобрали собі життя, кинувшись у води Ніяґари. — В Токіо затроїлося харчем 350 робітників одної ткальні. Підозрівають, що це саботаж. — 14. ц. м вилетів польський летун Гавзнер з Ню Йорку до Польщі. — Заборону німецьких часописів в Австрії продовжили на чергові три місяці. — „Дейлі Геральд" пише, що в Німеччині переводять офіційний набір добровольців до служби у підводних човнах.

ДИВОГЛЯДИ.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ Й ІТАЛІЯ ПРОЦЕСУЮТЬСЯ ЗА ТАНДИТНИКА.

У Ню-Йорку буде йти процес американського уряду з італійським. Причина — смерть одного італійського тандитника. Жив він довго в Ню-Йорку і складав сотик до сотика. Коли помер Антоніо Комінчіо, залишив 100 долярів. Спадкоємців не мав. Італійський консулят повідомив про його смерть центральну владу. В Італії істнує закон, що всяке майно, яке залишає італійський громадянин на чужині, стає власністю італійського короля. А у Злуч. Державах істнує другий закон, що всякі гроші осіб, які померли там, не залишаючи спадкоємців переходять на власність державного скарбу. За те йтиме тепер процес. Вирішить він не тільки справу 100 долярів, але і принципіяльне питання: як погодити ці два суперечні закони двох держав.

РОЗПРАВА СПІЗНЕНА НА 27 ЛІТ.

Віденський громадянин Карло Р. (так дискретно називає його преса) не був зразковим чоловіком. Його жінка Марія внесла у 1907 р. скаргу проти одної своєї знайомої Грети С., що вона звела їй чоловіка з чеснотливої дороги. На розправі у 1907 р. обвинувачена не явилася. Суд почав її шукати. Акти чекали на столі і переходили з суду одної дільниці до другої. Аж цього року найшла віденська поліція паню Грету С. Таки у Відні. Не виїзджала вона нікуди і не скривалася, а так попросту поліція до спілки з судом не могли її віднайти. Вона заявила на суді, що не знала ніколи в життї такого Карла Р. ані його жінку Марію. Тепер треба ствердити, чи це правда. Шукають за позовницею Марією Р. Минуло 27 літ, був час умерти і змінити місце побуту. А коли й її найдуть і обвинувачена признається до вини, цікаво, чи після 27 літ не вибачать вони собі непорозуміння через чоловіка, який теж уже помер.

А судді сидять за столами і пишуть.

—o—

З кіна.

КІНО КОПЕРНИК: „ЧОРНИЙ КІТ"

Цю фільму відомого режисера Карлова реклямують як твір, зроблений на підставі новелі славного американського поета Едґара По. Бачимо, що фільма ця зі згаданою новелею не має нічого спільного, не тільки з погляду сюжету, але навіть провідної думки. У новелі По чорний кіт стає спричинником злочину і пізніше причиною арештування злочинця. Провідна думка цієї новелі така, що людина не завсіди може опанувати свої низькі пристрасти та що „перверзія" належить до таких демонів, які появляються у нас несподівано, з непереможною силою і ведуть невідомо куди. Режисер Карлов, автор несамовитого „Франкенштайна" і „Дивного Дому" придумав собі власну історію, дуже подібну до своїх попередніх. Навіть для її дії вибрав чомусь Мармарош і тип уродженого злочинця. Історія справді несамовита і дуже прикра, без ніяких мистецьких прикмет. Чорний котик плутається всюди невідомо пощо.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Перемишль (Саля Робітничого Дому):
18. IX. Товаріш.
19. IX. Залізна Острога.
20. 09. Корневільські дзвони.
З Перемишля їде театр до Яворова і Рави Руської.

Великий Міський Театр.

Неділя, 16. IX. год. 3·30 попол. „Товаріш".
Неділя, 16. IX. год. 7·30 веч. „Я переміг крізу".
Понеділок, 17. IX. год. 7·30 веч. „Я переміг крізу".

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 16. IX. год. 3·30 поп „Якби я хотіла".
Неділя, 16. IX. год. 7·30 веч. „Панна Мадічевська".
Понеділок, 17. IX. год. 7·30 веч „Панна Мадічевська".

Кіна.

АПОЛЬО: „Марківа Йорісака." (Битва).
АТЛЯНТИК: „Кіт і скрипка" (Джанета Мекдональд, Рамон Новаро).
ВАНДА: „Пімста донського козака", „В кожній пристані дівчина".
КАСІНО: „Тарзанове кохання".
КОЛІСЕЙ: „Спритна дівчина", ревія „Хай живуть Торги!"
КОПЕРНИК: „Чорний кіт" (Борис Карлов, Беля Люгоші).
МАРУСЕНЬКА: „Стоплення" та ревія.
МІРАЖ: „Монсіе Бейбі".
МУЗА: „Невидний чоловік".
ПАН: „Танцююча Венус".
ПАЛЯС: „Карнавал і кохання".
ПАСАЖ: „Під шибеницею" (Том Тілер), ревія: „Едзьо жениться".
РАЙ: „Королева Богеми".
СВІТ: „Перед матурою", „Прогулька по Відні".
СОНЦЕ: „Золоті сильця" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Графиня Монте Хрісто" і ревія.
ХИМЕРА: „Гопля!" (Клара Бов).
УТІХА: „Брат дінвола" і Фліп і Флап.

Закордонне радіо.

Неділя, 16. вересня 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт, 17·30 Камер. музика 20·05 „Дер Наренгоф" муз. песа Гелера, **Братислава** (298,8), Рос. пісні й п'гт романси, **Прага** (470,2) 9·15 Квартет, 10·05 Хор, 16·00 Концерт військ. орх., **Париж** (1649) 13·00 Концерт, **Білгород** (439,8) 12·05 Військ. орх., 17·00 Пісоньки, 20·30 Муз. комедія, **Берлін** (356,7) 18·30 Камер. музика, 20·00 Веселий вечір, **Кельн** (455,9) 16·00 Концерт, 20·15 „Наречена з Месини" траг. Шілера, **Мінхен** (405,4) 10·40 Камер. музика, 16·00 Вок. муз. концерт, **Штутгарт** (522,6) 20·15 „Нічліг у Гранаді" ром. оп. Кройцера, **Будапешт** (549,5) 12·30 Концерт, 17·00 Циг. музика, 19·35 Солісти, **Міляно** (368,6) 17·15 Легка музика, **Рим** (420,8) 18·00 Вок. інстр. концерт, 20·00 Еспанська та півд. ам. музика, 21·00 Кальманові твори.

Понеділок, 17. вересня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 19·25 Концерт, 16·40 Солісти (спів, музика), 20·50 Година з Кальмана, 21·50 Пісні й арії, **Братислава** (298,8) 15·15 Концерт, **Брно** (325,4) 19·45 Славянські опер. арії, **Прага** (470,2) 14·00 Легка музика, **Париж** (1649) 20·00, 20·45 Концерт оп. музики, **Білгород** (439,8) 17·00 Пісоньки, 19·00 Солісти, 20·30 Вечір опер: 1) „Морана" оп. Готована, 2) „Джанні Скікі" оп. Пучінія, 3) „Легенда Охонди" балет Хрістіча, **Берлін** (356,7) 18·30 Солісти, 21·00 Вес. авдиція, 21·00 Моцартові твори, **Ляйпціг** (382,2) 17·20 Нім. пісня за кордоном (Єкель, сопран, лютня), **Мінхен** (405,4) 14·50 Програма для дітей, 15·10 Пісні (Шефер, сопран), **Будапешт** (549,5) 13·30, 23·20 Циг. муз. 17·00 Спів, 19·30 Концерт на ріжних інструментах, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика. 22·00 Скрипка, **Рим** (420,8) 12·30 Квінтет, 17·00 Вок.-інструм. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 16. вересня 1934.

9·00 Ранішня авдиція; 10·00 Трансмісія з корабля „Дар Помори", 11·00 Музика з ґр. пл., 12·03 Метеорольоґ. і рільничі вістки, 12·05 Сільва рерум, 12·15 Музич. поранок, 14·00 Легка музика з ґр. плит, 14·35 Спів, 15·00, 18·20, 23·10 Летунський турнір, 15·10 Чвертьгодина хліборобки, 15·25 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Фільм. обр. „Три свинки" (ґр. пл.), 16·00 Рец. прози „Рівність", 16·45 Танк. муз., 17·30 Мораль. п. Дульської, 18·50 Відч., 19·05 Концерт, 19·50 Істор. день у Женеві, 21·00 На веселій львівсь. хвилі, 21·45 Спортові вістки, 22·00 Почт. техн. скринька, 22·15 Рекл. концерт, 22·30—23·00 Авд. з нагоди нац. свята Мехіка, 23·10 Танк. музика.

Понеділок 17. вересня 1934.

6·45 Ранішня авдиція. 7·50, 22·00 Рекламовий концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Сільва рерум, 12·10 Концерт орхестри, 13·00 Полудневий денник, 13·05 Славні королятури (ґр. пл.), 15·30 Експорт, 15·35 Економ. вістки, збіжева біржа, 15·45 Легка музика (джез-орхестра), 16·45 Лекція німецької мови, 17·00 Спів у супр. фортепяну, 17·25 „Моди", 17·35 Твори в виконанні трубної орхестри анґл. кор. ґвардії (ґрам. пл.), 17·50 Кришталі та їх будова, 18·00 Сільва рерум, мистецьке життя, 18·05 „На Левандівці" (фейл.), 19·15 Камер. концерт (скрипка, фортепян), 19·30 Серед святинь, пірамід і сфінксів Єгипту, 19·50, 19·56 Спортові вістки, 20·00 Легка музика, спів (Вітас, тенор), 22·15 Пісні й арії (Блажинська, сопран), 22·35 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ

Долар у Львові у приватних оборотах 5·18—5·20 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·18, Париж 34·56.50, Берлін 211·25, Ціріх 172·58, Амстердам 358·50, Італія 45·39, Прага 22·00, Бельгія 124·20, Данціґ 172·90, Нюйорк кабель 5·22 1/2, Нюйорк чеки 5·20.

Акції та цінні папери.

Банк Польський 90 3/4 зол.

Золото: Долари 8·92—8·95. Франки фр. 34·50—34·80 Дукати 82·20—82·50, Корони 36·20—36·60, Рублі 45·00—46·00.

Срібло: Корони 0·30, Фльорени 0·70, Рублі 1·20.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 15. вересня п. р. з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не ставить, а кооперативам платить за:

	льоко Львів
1 л. молока	0·14 зол
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·55—2·60 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко і сметану вдержана, на яйця попит оживлений.

Подяка.

Не маючи спромоги зложити зокрема нашу вдяку, шлемо оцим шляхом велике спасибіг Усім, що виявили якинебудь способом Свою пошану для Незабутнього Покійного, бл. п. **Стахія Стеблецького,** емер. надоадника Окр. Суду, в часі його похоронів у Львові і в Королівці. Особлившу вдяку відчуваємо для Їх Ексцеленції Преосвященного Кир Івана за відправу панахиди над Покійним і для численного Всч. Духовенства за відданя Померлому останньої Прислуги. Надто дякуємо ВП. Бесідникам за виголошення прощальних промов, Хв. Тов. „Сокіл-Батько", Хв. Товариствам у Борщеві і в Королівці й усьому Громадянству за участь у відведенні Покійного на місце вічного спочинку.

У Львові, дня 14. вересня 1934.

Вдова, доньки і зяті.

ОПОВІСТКИ

Загальні Збори Кружка „Рідної Школи" ім. Ганни Барвінок у Львові відбудуться 25. вересня ц. р. (вівторок) в 5-ій годині вечора в домівці при вул. Мохнацького 12. На порядку нарад: 1. Відкриття Зборів і вибір президії. 2. Відчитання протоколу з останіх Загальних Зборів. 3. Звіти з діяльности Кружка: а) секретарський, б) касовий, в) шкільний — і дискусія над ними. 4. Звіт Контрольної Комісії. 5. Вибір нової Старшини. 6. Вибір делегаток на Загальний Зїзд „Рідної Школи" і Загальні Збори Повітового Союза Кружків. 7. Внесення й евентуалія. Якщо в 5-тій годині не збереться приписане число членів, Збори відбудуться в годину пізніше при участи приявних.
За Старшину: К. Малицька, Ів. Скоплякова. 322 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ШУКАЮ спільничок з грошевими вкладами до дальшого ведення і поширення Машинової Трикотарні у Львові ул. Косцюшка ч. 3 (на давнім місці). Підприємство під теперішню пору певне і рентовне. Зголошення прошу слати з чемности до Укр. Технічного Товариства, Львів, ул. Косцюшка ч. 3. м. 2. 325

АБСОЛЬВЕНТКА семинарії шукає лекції на виїзд. Зголошення до „Діла" під „Марійка". 319.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ ВАСИЛЯ ХОМИНА перенесена на вул. Домініканську ч. 11 (дім Краєвого Товариства Кредитового). Виконує всякі роботи скоро, солідно й дешево. Для Духовенства раси і колпаки. 304 3—5

КЛІМАТИЧНОГО оздоровища на осінь і зиму нема над Дору, — а солідного, старанного, дешевшого пансіону як „Малява". 322 1—3

КОСМЕТИЧНІ КУРСИ Добрянської-Розтни власнички Інституту „Слава" тепер Львів, Галицька 5. Проспекти висилаємо. 285 1—1

ГОВОРЯТЬ, що добре біля найдешевше купиш лише безпосередньо у краєвій фабриці „Пав", Сикстуська 1. Шевним даром. 284 1—10

ВУГОЛЬ. — Калитяк, Байки 14, тел. 19-05, Станиславів, Колійова 2. 204 13—18

З ОСВІЧЕНОЮ панною бльондинкою оженюся. Побажане родинне посередництво. Листи до „Діла" під „Характер".

ОГОЛОШЕННЯ

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 16.